

N:o 13.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 April 1881, kl. 3 e. m.

Memorial, i fråga om rätt för särskilda statsmyndigheter att utställa anvisningar på statsverkets folioräkning vid Riksbankens hufvudkontor och få dessa anvisningar vid anfordran i afdelningskontor inlösta.

Enligt skrifvelse från fullmäktige i Riksbanken till Banko-Utskottet har Kongl. Statskontoret, med anledning af erhållen befallning att till Kongl. Maj:t afgifva utlåtande i fråga om förändrad anordning af sättet för utbetalningar af statsmedel från landtränterierna i de städer, der Riksbanken har afdelningskontor, begärt upplysning af fullmäktige om och under hvilka vilkor eller bestämmelser fullmäktige ville medgifva, att anvisningar, utställda på Statskontoret af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i nämnda orter och öfverstigande någon viss mindre summa, finge af Riksbankens afdelningskontor inlösas till fulla beloppet för att sedermera vid Riksbankens hufvudkontor i räkning påföras Statskontoret; och då den sålunda gjorda framställningen synts fullmäktige gå ut på en ändring af hittills varande förhållanden, enligt hvilka statsverket hos länsstyrelserna håller medel i beredskap för bestridande af derstädes väntade utgifter, och att i stället verkställa länsstyrelsernas utbetalningar medelst anvisningar på statsverkets i Riksbankens hufvudkontor innestående behållning, samt en dylik förändring vore, efter fullmäktiges mening, en särdeles gagnelig förbättring, hafva fullmäktige ansett Riksbanken böra, så vidt möjligt, bidraga till densammas genomförande. Med afseende å frågans beskaffenhet hafva emellertid full-

mäktige icke ansett dem tillkomma att ingå på Statskontorets framställning och vid sådant förhållande hos Utskottet hemställt om densammas hänskjutande till Riksdagens afgörande.

Fullmäktiges framställning i ämnet är, med uteslutande af det redan anförda, så lydande:

“För bifall till den gjorda framställningen möter hufvudsakligen det hinder att, derest anvisningar å större belopp skola inom kort tid inlösas, det kan, särdeles vid de mindre afdelningskontoren, inträffa, att medel dertill icke finnas tillgängliga eller ock utbetalningarna komma att ofördelaktigt inverka på lånerörelsens jemna gång. Men då dylika större utbetalningar väl städse kunna af länsstyrelsen någon kortare tid förut beräknas och mestadels i någon mån lämpas till läglig tid, gäller det endast att bereda vederbörande kontor sådant rådrom, att penningar kunna från hufvudkontoret begäras och erhållas. Fullmäktige föreställa sig derföre, att om med länsstyrelsen vore öfverenskommet att något visst belopp städse hölles tillgängligt att t. ex. under en kalendervecka utbetalas, men derjemte länsstyrelsen åtog sig att, när större belopp komme att för en vecka utanordnas, derom underrätta kontoret någon dag i senare hälften af nästföregående vecka, eller för Luleå och understundom kanske för Visby ännu tidigare, skulle på detta sätt svårigheterna vara afhjelpa. Genom ett sådant förfarande sattes nemligen kontoret i tillfälle att från hufvudkontoret erhålla kassaförstärkning, och med ömsesidig godvilja torde på detta sätt utbetalningarnas verkställande kunna obehindradt fortgå.

Genom det ifrågasatta förfarandet torde väl åtskilliga utgifter ådragas Riksbanken, hvilka egentligen borde af statsverket ersättas. Dessa komme väl hufvudsakligen att bestå i kostnad för en del sedelremissor till afdelningskontoren och möjligen någon ökad brevexling mellan dem och hufvudkontoret. Men då det ofta torde möta svårighet att bestämma, till hvad belopp eller vigt en afsändning af sedlar skett för statsverkets räkning eller för kontorets öfriga affärer, eller hvart bref, som afhandlat olika ämnen, skola hänföras, hemställa fullmäktige om icke skäl vore att Riksbanken vidkändes dessa kostnader.

De särskilda bestämmelserna angående de belopp, som utan föregånget meddelande kunna af hvarje afdelningskontor utbetalas, tiden, inom hvilken tillkännagifvande om anvisning af större belopp skulle göras m. m., torde icke böra i bankoreglementet inflyta. De kunna tid efter annan förändras, efter som kontorsrörelse ökas, postförbindelser förbättras och dylikt, och torde lämpligast böra bero på aftal emellan fullmäktige och Statskontoret eller emellan styrelsen för afdelningskontor och vederbörande länsstyrelse.

Gillas emellertid det framställda förslaget, bör ett stadgande härom i reglementet inflyta. Skulle det föreslagna ordnandet af statsverkets utbetalningar befinnas nyttigt, låter det tänka sig, att tillämpningen kan komma att utsträckas till flere af statsverkets kassor i landsorten, än de nu ifrågasatta, och fullmäktige hafva därför ansett lämpligast, om stadgandet så affattades, att det lemnade fullmäktige öppet att kunna medgifva en dylik utsträckning.“

Då den sålunda ifrågakända förändrade anordningen af sättet för en del utbetalningar af statsmedel genom utställande af anvisningar på statsverkets folioräkning vid Riksbankens hufvudkontor till inlösen vid anfordran i Riksbankens afdelningskontor obestriddigen skulle, i den mån en slik anordning kunde vinna tillämpning, vara till fördel och lättnad för statsverket och ett dylikt tillvägagående enligt Utskottets uppfattning kan åvägabringas utan att vålla Riksbanken något men eller afsevärd kostnad, har Utskottet, förvissadt att de Riksdagens förtroendemän, hvilka fått sig uppdragen Riksbankens förvaltning, skola vid medgifvandet af en dylik anordning fästa sådana vilkor och bestämmelser, som kunna befinnas för Riksbanken i allo betryggande, funnit sig böra den ifrågavarande framställningen förorda och hemställer derföre,

att i § 20 af reglementet för Riksbanken må intagas ett nytt moment, så lydande

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

§ 20.

Mom. 1. Af staten samt dess allmänna verk och kassor, bolag, som drifva bankrörelse, och andra, som sådant önska, skall i Riksbankens såväl hufvud- som afdelningskontor emottagas och å räkning föras penningar, under förbindelse för Riksbanken att vid anfordran tillhandahålla räkningshafvaren

Oförändradt.

hvad å räkningen inestår; och skola, med undantag af staten samt dess allmänna verk och kassor, öfriga räkningshafvare erlægga den afgift för räkningens hållande, som af fullmäktige bestämmes.

För medel, som å dessa räkningar inestå, erlägger Riksbanken ej ränta.

Mom. 2. Om öppnande af räkning göres skriftlig anmälan.

Mom. 3. Insättningar och uttagningar få ske äfven i brutna tal.

Mom. 4. För uttagning kan begagnas antingen handskrifven eller tryckt anvisning eller assignation, eller till viss man eller order stäld vaxel, hvilken icke får in blanco transporteras; skolande behörigen folierade och numererade vaxelblanketter räkningshafvare tillhandahållas utan afgift.

Oförändradt.

Mom. 5. Derest från statsverkets sida ifrågasättes att, efter vederbörligt förordnande, särskilda myndigheter skola ega att utställa anvisningar på statsverkets folioräkning vid hufvudkontoret och få dessa anvisningar vid anfordran i afdelningskontor inlösta, ega fullmäktige att sådant medgifva under de vilkor och bestämmelser, som fullmäktige finna för Riksbanken behöfliga.

Stockholm den 1 April 1881.

På Utskottets vägnar:

J. J. EKMAN.